

coronavirus

Update 20 november 2020

Graag sturen wij u weer de laatste stand van zaken rondom het coronavirus. Deze kunt u desgewenst ook doorsturen. In deze update de volgende onderwerpen: actualiteiten, uit de Tweede Kamer, woordvoeringlijn ontwikkelingen testen, update Monitoring, GGD en de vaccinatie tegen het COVID-19 virus, ter inspiratie, GGD Contact app in de media, in de media.

Actualiteiten

CBS Centraal Bureau voor de Statistiek : *Sterfte in week 46 nog steeds hoger dan verwacht*

Het CBS meldt vandaag in de week van 9 tot en met 15 november, 650 meer overlijdens dan verwacht in deze periode. Ook het RIVM houdt [sterftecijfers](#) wekelijks bij. In de meest recente data van het RIVM van 5 tot en met 11 november is de sterfte licht verhoogd in de leeftijdsgroep 55-64 jaar en sterk verhoogd in leeftijdsgroepen 65-74 jaar en 75 jaar en ouder. De sterfte was, met uitzondering van de gecombineerde regio Groningen/Fryslân/Drenthe, verhoogd in alle regio's.

De hogere sterfte valt samen met de tweede golf van de corona-epidemie in Nederland. Een aanzienlijk deel van de oversterfte is naar verwachting gerelateerd aan COVID-19. Welk deel dat is wordt later duidelijk in de doodsoorzakenregistratie.

- >> [meer lezen op de RIVM site](#)
- >> [dashboard coronavirus van Rijksoverheid](#)
- >> [ontwikkeling COVID-19 in grafieken](#)
- >> [overzicht databronnen gerelateerd COVID-19](#)
- >> [open data corona RIVM](#)

Uit de Tweede Kamer

Op woensdag 18 november vond in de Tweede Kamer [het debat](#) over de ontwikkelingen rondom het coronavirus plaats. Tijdens dit debat is gesproken over het testbeleid, de voorbereidingen op een vaccinatiestrategie en het afschalen van de reguliere zorg. De volgende relevante moties werden ingediend:

- [Motie](#) van het lid Veldman (VVD) over scenario's van screeningstesten voor mensen met en zonder klachten (Oordeel Kamer).

- [Motie](#) van het lid Klaver (GL) over een experiment met grootschalig testen (Oordeel Kamer).
- [Motie](#) van de leden Asscher (PvdA) en Diertens (D66) over de mogelijkheid van volledig BCO in alle GGD's (Oordeel Kamer).
- [Motie](#) van het lid Kuzu (DENK) over het gebruik van lichaamsmaterialen en DNA na een coronatest (Oordeel Kamer).
- [Motie](#) van het lid Kuzu (DENK) over toestemming vooraf voor het gebruik van lichaamsmaterialen na een coronatest (Ontraden).
- [Motie](#) van het lid Heerma (CDA) over een plan voor het uitbreiden van bedden capaciteit in bijvoorbeeld zorghotels (Oordeel Kamer).
- [Motie](#) van het lid Klaver (GL) over het selecteren en opleiden van personeel voor het toedienen van vaccins (Oordeel Kamer).

Op dinsdag 24 november stemt de Tweede Kamer over deze moties.

Kamerbrieven

- [Kamerbrief](#) over de vaccinatiestrategie.
- [Kamerbrief](#) over de stand van zaken COVID-19.
- [Reactie](#) op de motie van het lid van Esch (PvdD) over een landelijk plan van aanpak voor de bestrijding van het coronavirus in de vleesindustrie.

Schriftelijke vragen

- [Schriftelijke vragen](#) Paternotte (D66) over reizen tijdens de coronacrisis.
- [Beantwoording vragen](#) Ellemeet (GL), Smeulders (GL) en Buitenweg (GL) over de Coronatestlijn.

- [Beantwoording vragen](#) Hijink (SP) over het bericht 'Testlijnmedewerkers kunnen bij persoonsgegevens, ook als dat niet mag'.
- [Beantwoording vragen](#) Ouwehand (PvdD) over de nog altijd voortdurende dreiging van het coronavirus in de vleesindustrie.

Overig

- HollandBIO heeft een bericht [gepubliceerd](#) over het corona-vaccinatieplan.
- Coronacrisis centraal in [begrotingsdebat](#) ministerie SZW.
- De VIG [meldt](#) dat er op 12 november 2020 volgens de WHO 212 vaccins tegen het coronavirus in ontwikkeling waren.
- De Tweede Kamercommissie BiZa heeft het schriftelijk overleg over aanvullende maatregelen voor de Tweede Kamerverkiezing in verband met covid-19 [gepubliceerd](#).

Woordvoeringlijn ontwikkelingen testen

De ontwikkelingen op testgebied gaan snel op dit moment. We krijgen van GGD'en vaak de vraag om hulp bij de beantwoording van persvragen of vragen van stakeholders. Bijvoorbeeld als het gaat om de komst van XL straten, sneltesten of commerciële aanbieders van testen. In samenwerking met de corona programma organisatie en onze portefeuillehouders testen hebben wij daarom een [uitgebreide woordvoeringslijn](#) gemaakt rondom deze ontwikkelingen. Deze woordvoeringslijn is bedoeld als handvat voor ons bredere testverhaal. Het is geen uitputtende Q&A voor een onderwerp als sneltesten. Daarvoor maken wij aparte Q&A's die jullie ook ontvangen. Het is ook een levend document. Op het moment dat er ontwikkelingen zijn die om een uitbreiding of aanpassing vragen, dan zorgen wij hiervoor en sturen wij jullie een update.

Update Monitoring: GGD GHOR Nederland corona monitor uitgebreid met zorgcontinuïteit

In de GGD GHOR corona monitor rapporteren wij sinds half april over de uitvoering van de diverse taken van de GGD'en en de GHOR regio's in de bestrijding van de corona epidemie. Deze taken zijn continu in ontwikkeling, dus is ook de corona monitor in ontwikkeling. Daarom wordt de monitor nu uitgebreid met zorgcontinuïteit.

De corona monitor bestaat op dit moment uit twee onderdelen: performance van de GGD'en en het onderdeel 'Zorgcontinuïteit buiten de ziekenhuizen'. Dit laatste heeft als doel om inzicht te geven of regio's kunnen voldoen aan hun opgave om te zorgen dat er in iedere regio extra capaciteit beschikbaar is om patiënten uit het ziekenhuis en/of patiënten uit de thuissituatie op te kunnen nemen buiten het ziekenhuis. Dit onderdeel van de GGD GHOR corona Monitor geeft inzicht in:

- huidige capaciteit en prognoses voor bedden voor tijdelijke zorgcapaciteit voor Covid-19-patiënten buiten de ziekenhuizen;
- knelpunten (personeel, middelen en processen) in de verpleeg- en verzorgingshuizen, gehandicaptenzorg, GGZ en thuiszorg.

Daarnaast presenteert de monitor ook gegevens i.a.v. besmettingen in verpleeghuizen en woonzorgcentra (bron: RIVM).

Proces

Deze twee onderdelen in de corona Monitor (performance en zorgcontinuïteit) hebben ieder een eigen proces van dataverzameling en -verwerking. De informatie voor het performance onderdeel wordt voornamelijk opgehaald uit ons eigen Performance Dashboard waarin data automatisch vanuit de bron wordt ontsloten. Hiervoor wordt dus geen uitvraag gedaan. Deze gegevens worden gerapporteerd over de periode van maandag tot en met zondag.

De informatie voor het onderdeel 'Zorgcontinuïteit buiten de ziekenhuizen' bestaat uit data die wekelijks worden opgehaald via een uitvraag bij de GHOR-regio's en uit data van het RIVM. Deze gegevens worden gerapporteerd over de periode van donderdag tot en met woensdag.

De GGD GHOR corona Monitor wordt op maandag verzonden naar VWS en naar de DPG'en als concept. Dan kunnen nog aanpassingen worden voorgesteld, maar deze kunnen dan alleen gaan over de performance gegevens.

GGD en de vaccinatie tegen het COVID-19 virus

Op 19 november heeft de Gezondheidsraad zijn advies voor de COVID-19 vaccinatie uitgebracht. Op 20 november heeft het kabinet de Tweede Kamer geïnformeerd over zijn vaccinatiestrategie.

Op hoofdlijnen maakt het kabinet de volgende keuzes voor de vaccinatie:

- Huisartsen voor de medische risicogroepen en ouderen (extramuraal);
- Instellingsartsen voor medische risicogroepen en ouderen (intramuraal);
- Werkgevers en arbo-diensten/bedrijfsartsen voor zorgpersoneel;
- GGD'en voor de rest van de bevolking en eventueel als vangnet voor bovenstaande doelgroepen.

Dat betekent dat er opnieuw (na testen en bron- en contactonderzoek) een grote taak op onze organisatie afkomt. Een taak die we met alle partners (in de eerste plaats de huisartsen, de veiligheidsregio's en het RIVM) snel, zorgvuldig en planmatig vorm willen gaan geven in de komende weken.

Op dit moment zijn er vooral nog veel onzekerheden. Bijvoorbeeld welke typen vaccins beschikbaar komen, voor welke doelgroepen ze geschikt zijn, in welke aantallen ze op welk moment geleverd worden en hoe ze bewaard moeten worden. Onzeker is ook de omvang van de doelgroepen die huisartsen, instellingsartsen, bedrijfsartsen en de GGD'en gaan vaccineren. En als de GGD als vangnet voor andere dan de eigen doelgroep gaat fungeren, wat dat dan precies inhoudt. Die onzekerheden vertalen zich vervolgens in organisatorische vraagstukken: hoeveel mensen hebben we nodig voor de vaccinaties? Wanneer moeten we hun inzet plannen? Hoe kunnen we hen in hoog tempo opleiden? En hoe kan ICT ons optimaal helpen in de vaccinatiecampaagnes?

Tegelijkertijd is er ook veel dat we wél weten. GGD'en hebben ervaring met grootschalige vaccinatiecampaagnes. Draaiboeken zijn beschikbaar, GGD'en kennen de locaties die zich lenen voor het vaccineren van grote groepen mensen, kennen de mensen met wie 'de klus' geklaard moet worden. En we zijn gewend om in grootschalige campagnes nauw samen te werken in het verband van de GHOR en de Veiligheidsregio's. Landelijk zijn al de eerste contacten gelegd met organisaties waarmee we nauw gaan samenwerken.

Met de kennis en ervaring die we hebben, gaan we aan de slag met onze partners; gaandeweg zullen de onzekerheden plaats maken voor zekerheden zodat we op tijd gereed zijn om onze rol goed te vervullen. Deze week heeft er al een eerste bijeenkomst plaatsgevonden met coördinatoren uit de GGD-regio's om hen bij te praten. Inmiddels zijn alle regio's bij dit overleg aangehaakt en komt informatie beschikbaar op GGD Kennisnet. Ook de GHOR-hoofden zijn op hoofdlijnen geïnformeerd.

In de week van 23 november start een wekelijks overleg met het RIVM over de uitvoering waaraan ook drie collega's uit de GGD-regio's deelnemen. Binnen de COVID-19 Programma Organisatie start maandag 23 november een apart programma Vaccinatie onder leiding van 5.1.2e. Dat programma gaat er enerzijds voor zorgen dat de afstemming met de partners op landelijk niveau (waaronder het ministerie van VWS) optimaal verloopt en anderzijds de GGD'en maximaal faciliteert bij de voorbereiding op de vaccinatiecampaagnes.

Velen kijken reikhalzend uit naar de komst van covid-vaccins. GGD'en zetten hun jarenlange expertise op het gebied van het vaccineren hier graag voor in. We bereiden ons voor op het vaccineren van grote aantallen mensen.

Ter inspiratie

Nieuwsbrief LOT-C

In de bijlage vindt u het [Omgevingsbeeld sectie Gezondheidszorg](#) van de periode 12 november 12.00 uur t/m 19 november 12.00 uur.

VNG website

De VNG heeft een [website](#) gelanceerd over de tijdelijke wet maatregelen Covid-19.

LCDK Nieuwsbrief

De [LCDK-nieuwsbrief](#) met de laatste ontwikkelingen op het gebied van testen en testcapaciteit

Platform voor CrisisManagement gelanceerd

Op 19 november lanceerde het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) het online Platform voor CrisisManagement.
>> [lees hier het persbericht](#)

Media-aandacht GGD Contact

Afgelopen woensdag, 18 november, hebben wij een online meeting met tech-journalisten georganiseerd om hen bij te praten over de app GGD Contact die het bron- en contactonderzoek van de GGD ondersteunt.

5.1.2e en 5.1.2e van het bouwteam hebben meer verteld over het doel en de ontwikkelingen van de app. Dit heeft geresulteerd in een aantal positieve nieuwsberichten in regionale en landelijke media (o.a. RTL Nieuws, NOS, Volkskrant, NU.nl, NRC). Zie hieronder.

GGD Contact app in de media

- RTL Nieuws: [GGD komt met app voor sneller bron- en contactonderzoek](#)
- Nu.nl: [Bron- en contactonderzoek krijgt binnenkort steun van nog een corona-app](#)
- RTV Noord: [Coronablog: GGD komt met tweede app](#)
- BN De Stem: [West-Brabant wordt proeftuin voor corona-app GGD](#)
- Omroep Groningen: [GGD komt met tweede corona-app](#)
- Security.nl: [GGD Contact tweede app die bron- en contactonderzoek ondersteunt](#)
- ICT & Health: [GGD CONTACT APP MOET BRON- EN CONTACTONDERZOEK VERSNELLEN](#)
- ICT Magazine: [CoronaMelder krijgt 'zusje' met app GGD Contact](#) (incl spelfout in de kop)
- Dutch IT Channel: [Tweede corona-app gaat contact- en brononderzoek ondersteunen](#)
- Volkskrant: [Ministerie in zijn nopjes met CoronaMelder, maar effectiviteit is nog altijd onduidelijk](#)
- NPO 1: [Gebruikers corona-app testen minder vaak positief](#)
- NRC: [CoronaMelder lijkt te werken 'zoals we hoopten'](#)

-
- NOS: [Corona-app spoort nog weinig besmette mensen op](#)

In de media

De afgelopen dagen was er wederom veel aandacht voor ons werk in de media. Bijgaand een kleine selectie met landelijk nieuws en berichten uit regio's:

- [Tubantia](#): GGD gaat mensen zonder klachten testen
- [De Stentor](#): Teststraat in Hatten maakt Twents netwerk compleet: iedereen binnen half uur bij teststraat
- [Friesch Dagblad](#): Teststraten in Fryslân schalen nog verder op
- [De Zandvoortse Courant](#): column 5.1.2e
5.1.2e